

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 17.4.2018
COM(2018) 213 final

2018/0105 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om fastställande av bestämmelser för att underlätta användning av finansiell information och andra uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra vissa brott och om upphävande av rådets beslut 2000/642/RIF

{SWD(2018) 114 final} - {SWD(2018) 115 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Kriminella grupper, däribland terrorister, är verksamma i olika medlemsstater och deras tillgångar, bland annat bankkonton, finns oftast inom hela EU eller till och med utanför EU. De använder sig av modern teknik som gör det möjligt att överföra pengar mellan flera bankkonton och olika valutor inom loppet av några timmar.

Vid utredningar av allvarliga brott är det av största vikt att få information i tid. Bristen på finansiell information kan leda till att man missar möjligheter att utreda allvarliga brott, avbryta brottslig verksamhet, stoppa terroristplaner och spåra och frysa vinning från brott. Bristen på information om alla konton som tillhör en misstänkt person kan leda till att tillgångarna fryses endast partiellt, vilket kan varna den misstänkte, som sedan kan avlägsna de oupptäckta medlen från andra konton. Många utredningar hamnar i en återvändsgränd eftersom man inte lyckas säkra åtkomst på ett korrekt och övergripande sätt och i tid till de relevanta finansiella uppgifterna¹.

De befintliga mekanismerna för att få åtkomst till och utbyta finansiell information är långsamma jämfört med hur snabbt medel kan överföras inom Europa och globalt. Det krävs alltför mycket tid för att erhålla finansiell information, vilket minskar effektiviteten i utredningar och lagföring. Det finns ett behov av att hitta snabbare och effektivare metoder för att få åtkomst till och utbyta uppgifter om bankkonton, finansiell information och finansiella analyser. Fler framgångsrika brottsutredningar kommer att leda till att antalet fällande domar och förverkade tillgångar ökar. Detta kommer att bidra till att motverka kriminell verksamhet och förbättra säkerheten i medlemsstaterna och i hela unionen.

Den 2 februari 2016 antog kommissionen en åtgärdsplan för förstärkning av kampen mot finansiering av terrorism² där det redogjordes för hur kommissionen kommer att uppgradera det fjärde penningtvättsdirektivet³. Dessutom efterlystes i åtgärdsplanen också en kartläggning av hindren för åtkomst till, utbyte av och användning av information och det operativa samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna vilket ska följas upp med hjälp av lagförslag om tillämpligt.

Unionens medlagstiftare enades i december 2017 om ett antal betydande ändringar av det fjärde penningtvättsdirektivet (det femte penningtvättsdirektivet). I dessa ingår ett obligatoriskt införande av nationella centraliserade bankkontoregister eller dataåtervinningssystem i samtliga medlemsstater vilka finansunderrättelseenheterna och myndigheterna med ansvar för att bekämpa penningtvätt skulle ha åtkomst till.

Eftersom penningtvättsdirektivets rättsliga grund är artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) fastställs det inte i dem på vilka villkor medlemsstaternas myndigheter och organ som är behöriga att förebygga, upptäcka, utreda

¹ I Europols rapport *From suspicion to action: converting financial intelligence into greater operational impact* (Från misstanke till agerande – att öka den operativa effektiviteten med hjälp av finansunderrättelser), som publicerades 2017, betonades dessa problem och de brottsbekämpande myndigheternas behov av att få en bättre åtkomst till finansiell information.

² COM(2016) 50 final.

³ Europaparlaments och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlaments och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73).

eller lagföra brott (nedan kallade *behöriga myndigheter*) får använda finansiell och annan information för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra vissa brott. Istället handlar direktiven främst om förebyggande insatser för att hantera penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism, och de skyldigheter som fastställs i dem är direkt kopplade till de ”ansvariga enheterna”, det vill säga ekonomiska aktörer, företag och yrkesutövare.

De flesta behöriga myndigheter har för närvarande inte direkt åtkomst till uppgifter om bankkontoinnehavarnas identitet som finns i de centraliserade bankkontoregistrerna eller i dataåtervinningssystemen. Sådana register och system är för närvarande i drift i 15 medlemsstater, medan behöriga myndigheter (och bara några av dem) i endast sex medlemsstater har direkt åtkomst. Därför begär de oftast information antingen genom generella ansökningar som skickas till alla finansinstitut i medlemsstaten eller, om de har beviljats indirekt åtkomst, genom en begäran till en mellanhand.

En generell ansökan innebär att den behöriga myndigheten måste invänta svar från varje finansiellt institut. Detta medför en verklig risk för betydande förseningar vilket kan påverka brottsutredningar negativt. Detta påverkar även det gränsöverskridande samarbetet. Den tid som behövs för att erhålla finansiell information från banker i olika medlemsstater varierar ofta och kan ytterligare försena samarbetet. Enligt artikel 32a.4 i det femte penningtvättsdirektivet ska kommissionen senast i juni 2020 lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en bedömning av eventuella framtida sammankopplingar av centraliserade bankkontoregister. Kommissionen kommer att lägga fram sin bedömning och sina iakttagelser senast i mitten av 2019.

I detta förslag föreskrivs således direkt åtkomst för behöriga myndigheter till de nationella centraliserade bankkontoregistrerna eller dataåtervinningssystemen. De behöriga myndigheter som beviljas åtkomst omfattar även skattemyndigheter och korruptionsbekämpande myndigheter i den mån de har befogenheter att genomföra brottsundersökningar enligt nationell lagstiftning. De omfattar även kontoren för återvinning av tillgångar som ska ansvara för att spåra och identifiera tillgångar som härrör från brott i syfte att de eventuellt ska frysas och förverkas. I syfte att säkerställa att det inte lönar sig att begå brott och att kriminella personer berövas vinning från brott⁴ är det nödvändigt att säkerställa att kontoren för återvinning av tillgångar ges lämpliga verktyg för att få åtkomst till den information de behöver för att kunna utföra sina uppgifter. Europol kommer också att ges indirekt åtkomst via medlemsstaternas nationella enheter. Europol genomför inte brottsutredningar, men stöder medlemsstaternas insatser. Utan åtkomst till finansiell information, inklusive uppgifter i de nationella centrala bankkontoregistrerna och dataåtervinningssystemen, hindrar Europol från att utnyttja den fulla potentialen hos sin analytiska kapacitet. Dessa begränsningar lyftes fram och förklarades i Europol:s rapport *From suspicion to action* (Från misstanke till agerande) som offentliggjordes 2017.

Trots att samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna och mellan finansunderrättelseenheterna och de behöriga myndigheterna redan fastställs i det fjärde penningtvättsdirektivet, ställs både finansunderrättelseenheter och behöriga myndigheter

⁴ I rapporten *Does crime still pay?: criminal asset recovery in the EU (2016)* (Lönar sig brott fortfarande? Återvinning av tillgångar som härrör från brott i EU (2016)), uppskattade Europol att värdet av de tillgångar som frysts eller beslagtogs inom Europeiska unionen mellan 2010 och 2014 uppgick till 2,2 % av den uppskattade vinningen av brott, medan värdet av de tillgångar som förverkats uppgick till ca 1,1 % av den uppskattade vinningen. <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/does-crime-still-pay>

fortfarande inför hinder i sitt samarbete. De 28 finansunderrättelseenheterna⁵ inom EU lade fram en gemensam kartläggningsrapport i december 2016 för att kartlägga vilka dessa hinder är och föreslå lösningar. I kommissionens arbetsdokument om att förbättra samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna som offentliggjordes i juni 2017⁶ ges en överblick över kartläggningens resultat och identifieras vilka frågor som kan lösas genom vägledning och ett fördjupat samarbete som en del av det arbete som utförs av EU:s FIU-plattform och andra frågor som kräver lagstiftningslösningar.

Dessutom har Europaparlamentet beklagat bristen på en ökad harmonisering av medlemsstaternas strategier för att bekämpa ekonomisk brottslighet och uppmanat unionen att hantera behovet av ett effektivare informationsutbyte och en närmare samordning mellan de berörda nationella myndigheterna i syfte att uppnå bättre resultat, bland annat genom att anta nödvändig unionslagstiftning.

I detta förslag föreskrivs således åtgärder för att underlätta användning av finansiell och annan information för att mer effektivt förebygga och bekämpa allvarlig brottslighet, även över gränserna. Mer specifikt utökas de behöriga myndigheternas åtkomst i tid till den information som finns i de centraliserade bankkontoregistren eller i dataåtervinningssystemen som inrättades genom det fjärde penningtvättsdirektivet. Genom förslaget behålls också en hög skyddsnivå för de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till skydd av personuppgifter, och den administrativa bördan minskas i samband med förfarandet för generella ansökningar, för både de behöriga myndigheterna och banksektorn. Direkt åtkomst är den mest omedelbara typen av åtkomst till finansiell information.

Genom förslaget underlättas också samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna samt mellan finansunderrättelseenheterna och de behöriga myndigheterna. Det definieras vilken typ av information (finansiell information, finansiella analyser, brottsbekämpningsrelaterad information) som kan begäras av behöriga myndigheter respektive finansunderrättelseenheter samt en uttömmande förteckning över brott avseende vilka varje myndighet kan utbyta information, alltid från fall till fall, dvs. för ett specifikt ärende som är under utredning. Det föreskriver tidsfrister inom vilka finansunderrättelseenheterna bör utbyta information och kräver att det används en säker kommunikationskanal för att förbättra och påskynda utbytena. Slutligen krävs det att medlemsstaterna ska utse samtliga behöriga myndigheter som har rätt att begära information. Det säkerställs ett bredare och mer effektivt men samtidigt proportionellt informationsutbyte.

I detta sammanhang betonar kommissionen behovet av att förse finansunderrättelseenheterna med lämpliga resurser för att utföra sina uppgifter i enlighet med kraven i det fjärde penningtvättsdirektivet. Dessutom föreskrivs i artikel 65.2 i det femte penningtvättsdirektivet att kommissionen senast i juni 2019 kommer att bedöma ramen för finansunderrättelseenheternas samarbete med tredjeländer samt hinder och möjligheter för att förbättra samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna i unionen, inbegripet möjligheten att inrätta en samordnings- och stödmekanism.

⁵ Finansunderrättelseenheterna är operativt oberoende och självstyrande enheter som har behörighet och kapacitet att fatta självständiga beslut för att analysera, begära och sprida sina analyser till de behöriga myndigheterna när det finns skäl att misstänka penningtvätt, därmed förbundna brott eller finansiering av terrorism.

⁶ SWD (2017)275.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag till direktiv är en del av den europeiska säkerhetsagendan som antogs i april 2015⁷, där man uppmanade till ytterligare åtgärder för att störa den organiserade och grova brottsligheten och en uppföljning av handlingsplanen för att stärka kampen mot finansiering av terrorism.

Såsom anges ovan grundas det fjärde och femte penningtvättsdirektivet på en rättslig grund för den inre marknaden och i dem behandlas förebyggande insatser för att hantera penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism. Detta förslag kompletterar och bygger på den förebyggande sidan av penningtvättsdirektiven och stärker den rättsliga ramen för polissamarbete.

Dessutom stärker och bygger detta förslag till direktiv vidare på unionens straffrättsliga ram när det gäller kampen mot allvarliga brott, särskilt förordning (EU) 2016/794 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol)⁸.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Det föreslagna direktivet är förenligt med de politiska mål som eftersträvas av unionen, och i synnerhet det reformerade systemet för dataskydd, som härrör från direktiv (EU) 2016/680, och med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol.

Detta lagstiftningsinitiativ är också förenligt med syftena för utvecklingen av unionens inre marknad, i synnerhet den inre marknaden för betalningar varigenom det, genom bestämmelserna i direktiv (EU) 2015/2366⁹, inrättats säkrare och mer innovativa betaltjänster inom EU.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Befogenhet att agera fastställs genom artikel 87.2 i EUF-fördraget varigenom Europeiska unionen tillåts utveckla ett polissamarbete mellan alla behöriga myndigheter i medlemsstaterna (inbegripet polisen, tullen och andra specialiserade brottsbekämpande organ) särskilt vad gäller insamling, lagring och utbyte av relevant information för att förebygga, upptäcka och utreda brott (led a) samt gemensam utredningsteknik i samband med upptäckt av allvarliga former av organiserad brottslighet (led b).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Enligt artikel 67 i EUF-fördraget är unionens mål att tillhandahålla medborgarna en hög säkerhetsnivå genom att förebygga och bekämpa brottslighet. Unionen bör vidta åtgärder på detta område endast om och i den mån som detta mål inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, utan bättre kan uppnås på unionsnivå.

⁷ COM(2015) 185 final av den 28 april 2015.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF.

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) nr 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG.

I enlighet med subsidiaritetsprincipen enligt artikel 5.3 i EU-fördraget kan förslagets mål inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, och kan därför bättre uppnås på unionsnivå. Detta förslag går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål. I enlighet med gällande regler har medlemsstaterna enligt detta förslag rätt att anta eller behålla åtgärder som är striktare än de som fastställs i unionsrätten.

Brottsförövarna är ofta verksamma i olika medlemsstater. Särskilt organiserade kriminella grupper är ofta internationellt etablerade och verkar med hjälp av finansiella tillgångar över gränserna. Hoten från terrorism och brottslighet har en gränsöverskridande karaktär som påverkar hela EU och det krävs därför en respons som omfattar hela Europa. Brottslingar kan utnyttja, och kommer att gynnas av, att de behöriga myndigheterna saknar finansiell information eller inte använder den på ett effektivt sätt.

Unionens insatser syftar till att skapa mervärde genom att tillhandahålla en harmoniserad strategi som skulle stärka det inhemska och gränsöverskridande samarbetet om finansiella utredningar om allvarliga brott och terrorism. Dessutom kommer åtgärder på EU-nivå att bidra till att säkerställa harmoniserade bestämmelser, inbegripet om dataskydd, medan detta är svårare att uppnå om medlemsstaterna lagstiftar oberoende av varandra.

- **Proportionalitetsprincipen**

I enlighet med proportionalitetsprincipen som fastställs i artikel 5.4 i EU-fördraget är detta förslag begränsat till vad som är nödvändigt och proportionellt för att underlätta användning och utbyte av relevant finansiell och annan information för de myndigheter som är skyldiga att skydda unionens medborgare.

Det föreslagna initiativet syftar till att bevilja vissa behöriga myndigheter direkt åtkomst till de nationella centraliserade bankkontoregistren och dataåtervinningssystemen. I förslaget krävs det att medlemsstaterna, bland de myndigheter som är behöriga att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott, utser de behöriga myndigheter som har befogenhet att få åtkomst till och söka i dessa register. Bland dem ska ingå kontor för återvinning av tillgångar och Europols nationella enheter. Dessutom kommer Europol att beviljas indirekt åtkomst endast efter en bedömning från fall till fall, till den information som finns i de nationella centraliserade bankkontoregistren och dataåtervinningssystemen, i syfte att kunna fullgöra sina uppgifter i enlighet med sitt mandat.

Det kommer endast att beviljas åtkomst till en begränsad uppsättning uppgifter i de nationella centraliserade bankkontoregistren och dataåtervinningssystemen (t.ex. innehavarens namn, födelsedatum och kontonummer) som är absolut nödvändig för att identifiera i vilka banker den person som omfattas av en utredning har bankkonton. Myndigheterna kommer inte att ha tillgång till bankkontonas innehåll; varken till kontonas saldo eller transaktionsuppgifter. Så fort de behöriga myndigheterna har kartlagt i vilket finansiellt institut den person som omfattas av en utredning har ett bankkonto, kommer de i de flesta fall att behöva vända sig till respektive institution och begära ytterligare information, t.ex. en förteckning över transaktioner (oftast på grundval av ett rättsligt tillstånd).

De föreslagna åtgärderna kommer inte att leda till några ändringar i finansunderrättelseenheternas centrala funktioner eller organisatoriska ställning, utan de kommer att fortsätta att utföra samma uppgifter som fastställs i gällande nationell lagstiftning och unionsrätt.

Genom förslaget underlättas samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna samt samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna och de behöriga myndigheterna. Denna ram för

informationsutbytet beviljas enligt särskilda villkor och är begränsad till särskilda brott (penningtvätt och relaterade förbrott och finansiering av terrorism) samt till allvarliga brott. Den innehåller ett antal garantier för att skydda privatlivet och personuppgifter, alltid med syftet att förbättra det inhemska och gränsöverskridande samarbetet och informationsutbytet och hindra brottslingar från att utnyttja skillnaderna mellan de nationella lagarna. De fall och villkor vid vilka ett utbyte av finansiella uppgifter är tillåtet är också begränsade till en uttömmande förteckning över de behöriga myndigheterna. De behöriga myndigheterna kommer endast att ha åtkomst till och kunna utbyta finansiella uppgifter vad gäller en förteckning över brott och med förbehåll för nationella rättssäkerhetsgarantier och garantier för skydd för privatlivet.

- **Val av instrument**

Detta förslag utgörs av ett direktiv där endast det mål som medlemsstaterna ska uppnå anges, samtidigt som de kan utforma sina egna lagar om hur detta mål ska uppnås. Övriga regleringsformer skulle vara olämpliga eftersom åtgärdens syfte är att tillnärma medlemsstaternas lagstiftning om vilka myndigheter som ska beviljas åtkomst till de nationella centraliserade bankkontoregistrarna och dataåtervinningssystemen. Därför skulle ett annat instrument än ett direktiv inte vara lämpligt.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

När det gäller behöriga myndigheters åtkomst till centraliserade bankkontoregister:

Kommissionen samrådde med följande aktörer avseende detta förslag: de brottsbekämpande myndigheterna, kontoren för återvinning av tillgångar, de nationella myndigheter som utreder ärenden som rör korruption och finansiell brottslighet, finansunderrättelseenheterna, Olaf och Europol, de nationella dataskyddsmyndigheterna och Europeiska datatillsynsmannen, banker, finansinstitut, bankföreningar på nationell eller EU-nivå, de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av de befintliga centraliserade bankkontoregistrarna och dataåtervinningssystemen (eller som ansvarar för utvecklingen om de ännu inte inrättats) och allmänheten.

De metoder och redskap som användes omfattade följande:

- Samrådet om den inledande konsekvensbedömningen (som pågick den 9 augusti 2017 till och med den 6 september 2017, där alla berörda parter kunde ge återkoppling).
- Ett offentligt samråd (som var öppet för synpunkter från berörda parter i 12 veckor från den 17 oktober 2017 till och med den 9 januari 2018).
- Ett riktat frågeformulär till kontoren för återvinning av tillgångar och korruptionsbekämpande myndigheter i medlemsstaterna i juni 2016.
- Ett expertmöte om att utvidga de brottsbekämpande myndigheternas åtkomst till centraliserade bankkontoregister som ägde rum den 25–26 oktober 2017.
- Kommissionen sände ytterligare frågor till flera delegationer som en uppföljning till expertmötet om att utvidga de brottsbekämpande myndigheternas åtkomst till centraliserade bankkontoregister.

- Ett samråd med kontoren för återvinning av tillgångar under plattforms-mötet för EU:s kontor för återvinning av tillgångar den 12–13 december 2017.
- Ett möte på hög nivå där det gjordes en bedömning av behovet av ytterligare åtgärder för att underlätta åtkomsten till finansiell information – den 20 november 2017.
- Ett möte för att diskutera samarbetet mellan finansunderrättelseenheter och de brottsbekämpande myndigheterna, den 6–7 mars 2018.

När det gäller åtkomsten till centraliserade bankkontoregister gav de brottsbekämpande myndigheterna sitt fulla stöd till initiativet och bekräftade följande:

- En snabb åtkomst till information om bankkonton är avgörande för att de effektivt ska kunna utföra sina uppgifter.
- Nuvarande praxis med att utfärda ”generella ansökningar” är mycket otillfredsställande från en effektivitetssynpunkt. Den leder till en betydande administrativ börda för både bankerna och dem själva och bromsar utredningarna.
- Olika metoder används i medlemsstaterna när det gäller de brottsbekämpande myndigheternas åtkomst till information. I vissa medlemsstater har ett antal polismyndigheter, kontor för återvinning av tillgångar och korruptionsbekämpande organ åtkomst, medan de i andra medlemsstater inte har det.

Bankföreningarna upprepade sitt fulla engagemang för kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism och anförde följande:

- Beslutet om huruvida ett system bör vara centraliserat eller decentraliserat bör fattas på nationell nivå.
- Det bör i initiativet tas vederbörlig hänsyn till att inte skada enskildas grundläggande rätt till skydd av personuppgifter.

Europeiska datatillsynsmannen och de nationella datatillsynsmyndigheterna betonade följande:

- Praxis med att sända ”generella ansökningar” är otillfredsställande från en dataskyddssynpunkt.
- Det behövs ett starkare berättigande till att bredda åtkomsten och nödvändiga garantier måste tillhandahållas.
- Eventuella framtida lagförslag måste fullständigt följa EU:s dataskyddsram.

Dessa synpunkter beaktades på vederbörligt sätt vid utarbetandet av förslaget.

Vad gäller informationsutbytet mellan finansunderrättelseenheter och behöriga myndigheter:

Samråd med finansunderrättelseenheter och behöriga myndigheter

I mars 2018 anordnade kommissionen ett möte för att diskutera samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna och de brottsbekämpande myndigheterna. Medlemsstaterna tillfrågades och lämnade synpunkter avseende följande frågor:

i) Finansunderrättelseenheternas åtkomst till de brottsbekämpande myndigheternas uppgifter nationellt, där alla finansunderrättelseenheter verkar ha åtkomst, antingen direkt eller indirekt (genom polisens sambandsmän som är placerade vid finansunderrättelseenheterna). Den största skillnaden mellan medlemsstaterna är den typ av information som finansunderrättelseenheterna har åtkomst till. Finansunderrättelseenheterna medgav att det skulle vara viktigt att harmonisera de informationstyper som de har åtkomst till.

ii) De behöriga myndigheternas åtkomst till finansiell information via finansunderrättelseenheterna där ingen av enheterna ger de behöriga myndigheterna direkt åtkomst till sina databaser. De polisiära finansunderrättelseenheterna kan dock enkelt besvara en informationsbegäran från behöriga myndigheter. För administrativa finansunderrättelseenheter är det inte så enkelt.

iii) Diagonalt samarbete, dvs. samarbete mellan en finansunderrättelseenhet i en medlemsstat med de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat, vilket kan vara direkt eller indirekt (dvs. via finansunderrättelseenheten i de begärande behöriga myndigheternas medlemsstat), där alla medlemsstater motsatte sig idén med direkt diagonalt samarbete och alla gav sitt stöd till ett indirekt diagonalt samarbete.

iv) Samarbetet med Europol där åtta finansunderrättelseenheter redan utbyter information med Europol. Finansunderrättelseenheterna uttryckte i allmänhet intresse för att utbyta information med Europol, under förutsättning att utbytena är ömsesidiga.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

En kartläggning har genomförts inom unionens plattform för finansunderrättelseenheter för att kartlägga praktiska hinder för åtkomsten till, utbytet och användningen av information samt det operativa samarbetet i syfte att tillhandahålla resultat före utgången av 2016.

Samrådet inleddes med ett webbaserat EUSurvey den 14 april 2016 för att samla in information från finansunderrättelseenheterna. Enkäten var indelad i nio tematiska områden, alltifrån finansunderrättelseenheternas inhemska inslag till kapaciteten att delta i samarbetet finansunderrättelseenheter emellan i dess olika former, och enkäten bestod av 290 frågor.

Den slutrapport som antogs i december 2016 har offentliggjorts på webbplatsen för registret över kommissionens expertgrupper och andra liknande enheter som en bilaga till protokollet från det 31:a sammanträdet för EU:s plattform för finansunderrättelseenheter på <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/>.

Kommissionen har även använt en rapport från Europols finansunderrättelseenhet *From suspicion to action: converting financial intelligence into greater operational impact* (Från misstanke till agerande – att öka den operativa effektiviteten med hjälp av finansunderrättelser) som publicerades 2017.

- **Konsekvensbedömning**

Detta förslag åtföljs av en konsekvensbedömning där man utvärderade olika sätt att öka tillgången till finansiell information för de behöriga myndigheterna vid brottsutredningar och där två frågor behandlades: frågan om behöriga myndigheters åtkomst till centraliserade

bankkontoregister eller dataåtervinningssystem och frågan om att öka samarbetet mellan finansunderrättelseenheter och behöriga myndigheter.

En konsekvensbedömningsrapport lämnades till nämnden för lagstiftningskontroll den 31 januari 2018. Nämnden för lagstiftningskontroll avgav ett positivt yttrande med reservationer den 26 mars 2018.

I konsekvensbedömningen analyserades följande alternativ:

- (1) Referensscenario.
- (2) Ingen lagstiftningsåtgärd – alternativ 0.
- (3) Lagstiftningsåtgärder:
 - Alternativ A hade samband med förebyggande och bekämpning av de brottstyper avseende vilka de behöriga myndigheterna skulle få åtkomst till och utbyta information.
Alternativ A.1 var begränsat till förebyggande och bekämpning av penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism.
Alternativ A.2 var begränsat till förebyggande och bekämpning av brott med en europeisk dimension.
Alternativ A.3 var begränsat till förebyggande och bekämpning av allvarliga brott i enlighet med Europolförordningen.
 - I alternativ B granskades formerna för åtkomst till uppgifter.
Alternativ B.1 hade samband med formerna för de behöriga myndigheternas åtkomst till de centraliserade bankkontoregistren där alternativ B.1.a innebar direkt åtkomst och alternativ B.1.b indirekt åtkomst.
Alternativ B.2 hade samband med formerna för de behöriga myndigheternas åtkomst till all finansiell information där alternativ B.2.a innebar en direkt åtkomst till information från finansinstitut och alternativ B.2.b innebar en indirekt åtkomst genom finansunderrättelseenheter.
Alternativ B.3 hade samband med informationsutbytet mellan finansunderrättelseenheter och finansunderrättelseenheters begäranden om information av de behöriga myndigheterna där man i alternativ B.3.a granskade ett direkt samarbete, medan man i alternativ B.3.b undersökte alternativet att inrätta en central EU-finansunderrättelseenhet.
 - I alternativ C undersökte man de kategorier av myndigheter som skulle gynnas av att få åtkomst till information och av informationsutbytet. Alternativ C.1 omfattade de behöriga myndigheterna i polisdirektivet om dataskydd, medan samarbetet i alternativ C.2 utvidgades till andra myndigheter, särskilt kontoren för återvinning av tillgångar, Europol och Olaf.

Alternativen utvärderades med hänsyn till ekonomiska och sociala konsekvenser samt konsekvenser för de grundläggande rättigheterna.

Detta förslag överensstämmer med de rekommenderade alternativ som övervägs i konsekvensbedömningen.

Det rekommenderade alternativet, vad gäller åtkomst till de centraliserade bankkontoregistren, är antagandet av en EU-rättsakt som skulle ge de behöriga myndigheterna

direkt åtkomst. Denna åtkomst bör ges vid brottsutredningar som rör alla former av allvarliga brott som avses i artikel 3.1 i Europolförordningen. Europol bör ha indirekt åtkomst, men de utredningar som stöds av Europol skulle också gynnas av en åtkomst till information som finns i centraliserade bankkontoregister.

Direkt åtkomst till centraliserade bankkontoregister och dataåtervinningssystem är tillåten enligt det rekommenderade alternativet eftersom de innehåller begränsad information. Intrånget i rätten till skydd av personuppgifter begränsas till ett minimum enligt det rekommenderade alternativet. Åtkomsträttigheterna är begränsade och riktade endast till de myndigheter enligt vad som behövs i varje enskilt fall varigenom man säkerställer proportionalitet avseende intrånget i skyddet av personuppgifter.

Det rekommenderade alternativet skulle också innehålla bestämmelser för att underlätta informationsutbytet mellan finansunderrättelseenheterna, liksom ömsesidigt mellan finansunderrättelseenheterna och de behöriga myndigheterna. En möjlighet för Europol att också begära information från finansunderrättelseenheterna skulle också fastställas. Med tanke på att information är känslig skulle det genom det rekommenderade alternativet införas stränga garantier för dataskydd.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

I oktober 2000 antogs rådets beslut 2000/642/RIF om samarbetsarrangemang för medlemsstaternas finansunderrättelseenheter avseende informationsutbyte. Föremålet för detta rådsbeslut regleras i andra unionsakter och rådets beslut har i nuläget därför inget mervärde. Därför upphävs beslutet genom detta förslag.

- **Grundläggande rättigheter**

Detta initiativ kommer att ge behöriga myndigheter tillgång till mekanismer varigenom man centraliserar personuppgifter om fysiska personer eller från vilka personuppgifter kan erhållas. Detta kommer att påverka de registrerades grundläggande rättigheter. I synnerhet kommer det att innebära ett intrång i rätten till privatlivet respektive rätten till skydd av personuppgifter enligt artiklarna 7 och 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

När det gäller rätten till privatlivet enligt artikel 7 i stadgan kommer intrånget att vara relativt begränsat, även om effekterna är betydande med tanke på antalet personer som skulle beröras, eftersom de tillgängliga och sökbara uppgifterna inte omfattar finansiella transaktioner eller kontonas saldo. De kommer endast att omfatta en begränsad uppsättning uppgifter (t.ex. innehavarens namn, födelsedatum och kontonummer) som är absolut nödvändiga för att identifiera i vilka banker den person som omfattas av en utredning har bankkonton.

När det gäller rätten till skydd av personuppgifter enligt artikel 8 i stadgan utgör uppgifter om bankkonton samt andra typer av finansiell information, eller kan utgöra, personuppgifter och åtkomst till dessa uppgifter i enlighet med detta lagstiftningsinitiativ utgör behandling av personuppgifter. Alla bestämmelser i polisdirektivet om dataskydd är tillämpliga.

I förslaget anges ändamålen för behandling av personuppgifter och krävs en förteckning över utsedda behöriga myndigheter som har befogenhet att begära information. Informationsutbytet kommer att begränsas till en bedömning från fall till fall, vilket betyder att det är tillåtet enbart om det är relevant i ett specifikt fall för att bekämpa brott som anges i en uttömmande förteckning över allvarliga brott.

I förslaget finns också särskilda bestämmelser om loggning, dokumentation över begäranden om information, begränsningar av rättigheter och behandling av särskilda kategorier av personuppgifter (så kallade känsliga uppgifter).

Europol kommer via de europeiska nationella enheterna också att beviljas indirekt åtkomst till information som finns i de nationella centraliserade bankkontoregistren och dataåtervinningssystemen och ges möjlighet att utbyta uppgifter med finansunderrättelseenheter för att kunna utföra sina uppgifter (stödja och stärka medlemsstaternas åtgärder för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra specifika brott som omfattas av dess behörighet) i enlighet med dess mandat. Alla skyddsåtgärder som avses i kapitel VI och VII i förordning (EU) 2016/794 är tillämpliga.

När det gäller processuella rättigheter skulle avlägsnandet av det rättsliga tillstånd som behövs i vissa medlemsstater få mycket allvarliga följder. Därför kommer informationsutbytet mellan finansunderrättelseenheter och behöriga myndigheter att omfattas av nationella rättssäkerhetsgarantier.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Förslaget innehåller bestämmelser om rapportering till Europaparlamentet och rådet om direktivets genomförande tre år efter dagen för införlivandet och därefter vart tredje år.

Kommissionen kommer också att utvärdera den rättsliga ramens effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, samstämmighet och mervärde för EU, tidigast sex år efter dagen för införlivandet för att säkerställa att det finns tillräckligt med uppgifter om hur direktivet fungerar. Utvärderingen ska omfatta samråd med berörda parter för att samla in synpunkter på vilka följder den ändrade lagstiftningen haft. Det riktmärke mot vilket framstegen ska mätas är utgångsläget då rättsakten träder i kraft. Kommissionen kommer att lägga fram en rapport om hur direktivet fungerar för Europaparlamentet och rådet. Rapporten ska också innehålla en utvärdering av hur de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna har följts.

För att säkerställa ett effektivt genomförande av de planerade åtgärderna och övervaka resultaten kommer kommissionen att samarbeta nära med relevanta berörda parter från medlemsstaternas nationella myndigheter. Kommissionen kommer att anta ett program för att övervaka resultaten och effekterna av detta direktiv. I övervakningsprogrammet ska det anges vilka metoder som kommer att användas för att samla in uppgifter och andra nödvändiga bevis och med vilka intervaller detta kommer att ske. Medlemsstaterna bör årligen rapportera till kommissionen information som anses vara nödvändig för att effektivt kunna övervaka tillämpningen av denna förordning. Medlemsstaternas årliga rapportering bör framför allt omfatta antalet sökningar som de utsedda nationella behöriga myndigheterna har genomfört i syfte att erhålla bankkontouppgifter från de nationella centraliserade bankkontoregistren eller dataåtervinningssystemen, samt villkoren för att utfärda en begäran, skälen för en vägran, villkor för vidare användning, tidsfrister för att besvara en begäran, tillämpning av skyddsåtgärder vid behandling av personuppgifter och en redogörelse för det internationella samarbetet och informationsutbytet mellan finansunderrättelseenheter och behöriga myndigheter.

I rapporteringssyfte ska kommissionen beakta den specifika statistik som medlemsstaterna måste lämna in.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Förslaget kräver inga förklarande dokument om införlivande.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I artikel 1 fastställs syftet samt att rättsakten underlättar de behöriga myndigheternas åtkomst till finansiell information och uppgifter om bankkonton för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra allvarliga brott. Det fastställs också att rättsakten underlättar finansunderrättelseenheternas åtkomst till brottsbekämpningsrelaterad information.

Artikel 2 innehåller definitioner av de termer som används i förslaget.

I artikel 3 föreskrivs en skyldighet för medlemsstaterna att utse de behöriga myndigheter som har behörighet att få åtkomst till och söka i de nationella centraliserade bankkontoregistren och begära och motta information. I artikeln föreskrivs också att sådana behöriga myndigheter ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

I artikel 4 föreskrivs en direkt åtkomst till registren för de utsedda behöriga myndigheterna och de ändamål som direkt åtkomst och sökning beviljas för, nämligen att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra de brott som förtecknas i bilaga I till förordning (EU) 2016/794 (Europolförordningen) eller för att stödja en brottsutredning, inbegripet identifiering, spårande, frysning och förverkande av tillgångar som har samband med sådana utredningar.

I artikel 5 fastställs villkoren för de utsedda behöriga myndigheternas åtkomst och sökning.

I artikel 6 krävs att medlemsstaterna ska övervaka de utsedda behöriga myndigheternas åtkomst och sökning. De myndigheter som driver de centraliserade bankkontoregistren måste föra logg över all åtkomst i enlighet med detta direktiv, och särskilda delar i loggarna förtecknas.

I artikel 7 föreskrivs en skyldighet att säkerställa att varje finansunderrättelseenhet är skyldig att besvara en begäran om finansiell information eller finansiell analys från en medlemsstats utsedda behöriga myndighet. Nationella rättssäkerhetsgarantier är tillämpliga på detta förfarande.

I artikel 8 föreskrivs en skyldighet att säkerställa att en medlemsstats utsedda behöriga myndigheter är skyldiga att besvara en begäran om brottsbekämpningsrelaterad information som utfärdats av en finansunderrättelseenhet. Nationella rättssäkerhetsgarantier är tillämpliga på detta förfarande.

I artikel 9 fastställs informationsutbytet mellan de olika medlemsstaternas finansunderrättelseenheter, inklusive tidsfrister för svar och säkra kanaler för informationsutbytet.

I artikel 10 fastställs villkoren för Europolns åtkomst till uppgifter om bankkonton och för informationsutbytet mellan Europol och finansunderrättelseenheterna.

I artikel 11 föreskrivs en skyldighet att personuppgifter endast ska behandlas av personer inom Europol som särskilt har utsetts och bemyndigats att utföra dessa uppgifter.

I artikel 12 anges tillämpningsområdet för kapitel V.

I artikel 13 föreskrivs villkoren för behandling av känsliga personuppgifter.

I artikel 14 föreskrivs en skyldighet för medlemsstaterna att bevara dokumentation över alla begäranden enligt förslaget.

I artikel 15 fastställs villkoren för att begränsa den registrerades rätt att få åtkomst till personuppgifter i vissa fall.

I artikel 16 föreskrivs att kommissionen kommer att utarbeta ett detaljerat program för att övervaka resultaten och effekterna av detta direktiv. Medlemsstaterna måste förse kommissionen med denna information för att bistå denna vid utförandet av de uppgifter som anges i artikel 18. I denna bestämmelse föreskrivs även en skyldighet för medlemsstaterna att föra särskild statistik som rör detta förslag och överlämna den till kommissionen.

Artikel 17 innehåller bestämmelser om förhållandet mellan detta förslag och bilaterala eller multilaterala avtal som ingåtts antingen av medlemsstaterna eller unionen.

I artikel 18 fastställs en skyldighet för kommissionen att rapportera om genomförandet av detta direktiv till Europaparlamentet och rådet tre år efter införlivandet och därefter vart tredje år.

I artikel 19 fastställs tidsfrister för införlivandet av detta direktiv.

Genom artikel 20 upphävs rådets beslut 2000/642/RIF som är överflödigt med tanke på det fjärde penningtvättsdirektivet.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om fastställande av bestämmelser för att underlätta användning av finansiell information och andra uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra vissa brott och om upphävande av rådets beslut 2000/642/RIF

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 87.2,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Det är nödvändigt att underlätta användningen av finansiell information för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra allvarliga brott.
- (2) För att stärka säkerheten i medlemsstaterna och i hela unionen är det nödvändigt att förbättra tillgången till information för finansunderrättelseenheter och offentliga myndigheter som ansvarar för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra allvarliga former av brott, stärka deras förmåga att genomföra finansiella utredningar och förbättra samarbetet mellan dem.
- (3) I åtgärdsplanen för förstärkning av kampen mot finansiering av terrorism³ åtog sig kommissionen att undersöka möjligheten till ett särskilt rättsligt instrument för att utvidga tillgången till centraliserade bankkontoregister för medlemsstaternas myndigheter, nämligen de myndigheter som är behöriga att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott, kontoren för återvinning av tillgångar, skattemyndigheterna och de korruptionsbekämpande myndigheterna. Dessutom efterlystes i 2016 års åtgärdsplan också en kartläggning av vilka hinder som finns för åtkomsten till, utbytet av och användningen av information och för det operativa samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna.
- (4) Enligt direktiv (EU) 2015/849⁴ är medlemsstaterna skyldiga att inrätta centraliserade bankkontoregister eller dataåtervinningssystem som gör det möjligt att i tid identifiera personer som är innehavare av bank- och betalkonton och bankfack.

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

³ COM (2016) 50 av den 2.2.2016.

⁴ Europaparlaments och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av

- (5) Enligt direktiv (EU) 2015/849 är uppgifter i dessa register direkt tillgängliga för finansunderrättelseenheter och även tillgängliga för de nationella myndigheter som är behöriga att förebygga penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism.
- (6) För att en brottsutredning ska kunna utföras framgångsrikt eller för att relaterade tillgångar i tid ska kunna identifieras, spåras och frysas i syfte att förverkas är det ofta nödvändigt att omedelbart och direkt ha åtkomst till uppgifter i centraliserade bankkontoregister. Direkt åtkomst är den snabbaste typen av åtkomst till de uppgifter som finns i centraliserade bankkontoregister. I detta direktiv bör det därför fastställas bestämmelser om direkt åtkomst till uppgifter i centraliserade bankkontoregister för utsedda myndigheter i medlemsstaterna och andra organ som är ansvariga för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott.
- (7) Eftersom det i varje medlemsstat finns flera myndigheter eller organ som är behöriga vad gäller att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra brott, och för att säkerställa en proportionell åtkomst till finansiell och annan information enligt detta direktiv, bör medlemsstaterna vara skyldiga att utse vilka myndigheter som ges befogenhet att få åtkomst till de centraliserade bankkontoregistren och begära information från finansunderrättelseenheterna vid tillämpningen av detta direktiv.
- (8) Kontoren för återvinning av tillgångar bör utses bland de behöriga myndigheterna och de bör få direkt åtkomst till uppgifter i de centraliserade bankkontoregistren när det gäller att förebygga, upptäcka eller utreda ett specifikt allvarligt brott eller stödja en specifik brottsutredning, inbegripet att identifiera, spåra och frysa tillgångar.
- (9) I den utsträckning skattemyndigheter och korruptionsbekämpande organ är behöriga att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott enligt nationell lagstiftning, bör de också anses vara myndigheter som kan utses i enlighet med detta direktiv. Administrativa utredningar bör inte omfattas av detta direktiv.
- (10) Gärningsmän, särskilt kriminella grupper och terrorister, är ofta verksamma i olika medlemsstater och deras tillgångar, inbegripet bankkonton, finns ofta i andra medlemsstater. Mot bakgrund av den gränsöverskridande dimensionen hos allvarliga brott, inklusive terrorism, och relaterad finansiell verksamhet, är det ofta nödvändigt för behöriga myndigheter som genomför utredningar att få åtkomst till information om bankkonton i andra medlemsstater.
- (11) De uppgifter som de behöriga myndigheterna får från de nationella centraliserade bankkontoregistren kan utbytas med de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat i enlighet med rådets rambeslut 2006/960/RIF⁵ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU⁶.
- (12) Genom direktiv (EU) 2015/849 har unionens rättsliga ram som reglerar verksamheten och samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna regleras förbättrats betydligt. Finansunderrättelseenheternas befogenheter omfattar rätt att få åtkomst till de finansiella och administrativa uppgifter samt brottsbekämpningsuppgifter som de behöver för att bekämpa penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism. I unionsrätten fastställs dock inte alla specifika verktyg och mekanismer

⁵ Europaparlaments och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73). Rambeslut 2006/960/RIF av den 18 december 2006 om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater (EUT L 386, 29.12.2006, s. 89).

⁶ Direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området, EUT L 130, 1.5.2014, s. 1.

som finansunderrättelseenheterna måste förfoga över för att få åtkomst till sådan information och kunna fullgöra sina uppgifter. Eftersom medlemsstaterna behåller hela ansvaret för att inrätta finansunderrättelseenheter och besluta om hur de ska organiseras har olika finansunderrättelseenheter varierande åtkomst till rättsliga databaser, vilket leder till ett otillräckligt informationsutbyte mellan brottsbekämpande organ eller åklagarmyndigheter och finansunderrättelseenheter.

- (13) För att öka rättssäkerheten och den operativa effektiviteten bör det i detta direktiv fastställas bestämmelser för att stärka finansunderrättelseenheternas förmåga att utbyta information med de utsedda behöriga myndigheterna om alla allvarliga brott.
- (14) I detta direktiv bör det också fastställas en tydligt definierad rättslig ram som gör det möjligt för finansunderrättelseenheterna att begära relevanta uppgifter från utsedda behöriga myndigheter för att på ett effektivt sätt kunna förebygga och bekämpa penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism.
- (15) Utbyte av information mellan finansunderrättelseenheter och behöriga myndigheter bör endast tillåtas när det är nödvändigt i enskilda fall antingen för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra allvarliga brott eller penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism.
- (16) I syfte att förebygga och bekämpa penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism på ett mer effektivt sätt och stärka finansunderrättelseenhetens roll när det gäller att tillhandahålla finansiell information och analyser bör den ha befogenhet att utbyta information eller analyser som den redan förfogar över eller som kan erhållas från ansvariga enheter på begäran av en annan finansunderrättelseenhet eller en behörig myndighet i dess medlemsstat. Detta utbyte bör inte hindra en finansunderrättelseenhet att aktivt spela en roll vad gäller att sprida sina analyser till andra finansunderrättelseenheter om analyserna avslöjar fakta, handlingar eller misstankar om penningtvätt och finansiering av terrorism som är av direkt intresse för de andra finansunderrättelseenheterna. Den finansiella analysen omfattar en operativ analys som är inriktad på enskilda fall och särskilda mål eller på lämpliga utvalda uppgifter, beroende på typen av mottagna uppgifter och vilken volym de omfattar samt hur de förväntas användas efter spridningen, liksom en strategisk analys vad gäller att hantera trender och mönster kopplade till penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta direktiv bör emellertid inte påverka den organisatoriska ställning och roll som finansunderrättelseenheterna har tilldelats enligt medlemsstaternas nationella lagstiftning.
- (17) Det är nödvändigt att det finns tidsfrister för informationsutbytet mellan finansunderrättelseenheterna för att säkerställa ett snabbt, effektivt och konsekvent samarbete. Ett informationsutbyte som är nödvändigt för att lösa gränsöverskridande ärenden och utredningar bör genomföras lika skyndsamt och prioriteras på samma sätt som ett liknande inhemskt ärende. Tidsfrister bör fastställas för att säkerställa ett effektivt informationsutbyte inom rimlig tid eller för att uppfylla förfarandemässiga krav. Kortare tidsfrister bör fastställas i vederbörligen motiverade fall då begärandena avser specifika allvarliga brott, såsom terroristbrott och brott med anknytning till en terroristgrupp eller terroristverksamhet i enlighet med unionsrätten.
- (18) Säker utrustning för informationsutbyte, särskilt det decentraliserade datanätverket FIU.net som förvaltas av Europol sedan den 1 januari 2016 eller dess efterföljare och de tekniker som erbjuds av FIU.net, bör användas vid informationsutbytet mellan finansunderrättelseenheterna.

- (19) Mot bakgrund av att de finansiella uppgifter som bör analyseras av finansunderrättelseenheterna är känsliga och att det måste finnas garantier för dataskydd, bör det i detta direktiv särskilt anges vilken typ av information som kan utbytas mellan finansunderrättelseenheter och utsedda behöriga myndigheter och vilken omfattning den ska ha. Detta direktiv bör inte leda till några ändringar av de gällande metoder för datainsamling som man enats om.
- (20) Inom ramen för sina särskilda befogenheter och uppgifter enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794⁷ tillhandahåller Europol stöd till medlemsstaternas gränsöverskridande utredningar om penningtvätt som utförs av gränsöverskridande kriminella organisationer. Enligt förordning (EU) 2016/794 är Europol nationella enheter sambandsorgan mellan Europol och de myndigheter i medlemsstaterna som är behöriga att utreda brott. För att Europol ska få den information som är nödvändig för att utföra sina uppgifter bör medlemsstaterna se till att deras finansunderrättelseenhet besvarar Europol begäranden om finansiell information och finansiella analyser via respektive nationell Europol enhet. Medlemsstaterna bör även säkerställa att deras nationella Europol enhet besvarar Europol begäranden om information om bankkonton. Europol begäranden måste vara vederbörligen motiverade. De måste göras från fall till fall inom ramen för Europol ansvar och om det är nödvändigt för fullgörandet av dess uppgifter.
- (21) I detta direktiv bör det även beaktas att de europeiska delegerade åklagarna vid Europeiska åklagarmyndigheten, i enlighet med artikel 43 i förordning (EU) 2017/1939⁸, har befogenhet att erhålla all relevant information som finns lagrad i nationella databaser för brottsutredning och brottsbekämpning samt andra relevanta register hos offentliga myndigheter, inklusive centraliserade bankkontoregister och dataåtervinningssystem, på samma villkor som de som gäller enligt nationell lagstiftning i liknande ärenden.
- (22) För att uppnå en lämplig avvägning mellan effektivitet och en hög nivå av dataskydd, bör medlemsstaterna vara skyldiga att säkerställa att behandling av känslig finansiell information som kan avslöja en persons ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religion eller filosofiska övertygelse, fackföreningstillhörighet, hälsotillstånd, sexualliv eller sexuella läggning bör vara tillåten endast om det är absolut nödvändigt och relevant för en viss utredning.
- (23) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet rätten till respekt för privatlivet och familjelivet (artikel 7) och rätten till skydd av personuppgifter (artikel 8), samt i internationell rätt och de internationella konventioner i vilka unionen eller samtliga medlemsstater är part, inbegripet den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samt i medlemsstaternas konstitutioner inom sina respektive tillämpningsområden.
- (24) Vid behandlingen av personuppgifter enligt detta direktiv är det mycket viktigt att säkerställa att rätten till skydd av personuppgifter respekteras fullt ut. Sådan

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF (EUT L 135, 24.5.2016, s. 53).

⁸ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

behandling omfattas av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁹ för det respektive tillämpningsområdet. I den utsträckning kontoren för återvinning av tillgångar har åtkomst till centraliserade bankkontoregister och dataåtervinningssystem tillämpas direktiv (EU) 2016/680 medan artikel 5.2 i rådets beslut 2007/845/RIF inte bör tillämpas. När det gäller Europol tillämpas förordning (EU) 2016/794. Det bör fastställas särskilda och kompletterande skyddsåtgärder och villkor för att säkerställa skyddet av personuppgifter i detta direktiv avseende mekanismer för att säkerställa behandlingen av känsliga uppgifter och dokumentation över begäranden om information.

- (25) Personuppgifter som erhålls i enlighet med detta direktiv bör endast behandlas av behöriga myndigheter om det är nödvändigt och proportionellt för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra allvarliga brott.
- (26) I syfte att respektera rätten till skydd av personuppgifter och rätten till privatliv och begränsa konsekvenserna av åtkomst till information i centraliserade bankkontoregister och dataåtervinningssystem, är det dessutom viktigt att det fastställs villkor enligt vilka åtkomsten begränsas. Medlemsstaterna bör i synnerhet säkerställa att lämpliga strategier och åtgärder för dataskydd tillämpas avseende åtkomst till personuppgifter från behöriga myndigheter vid tillämpningen av detta direktiv. Endast behöriga personer bör ha åtkomst till information som innehåller personuppgifter som kan erhållas från centraliserade bankkontoregister eller genom autentifieringsförfaranden.
- (27) Överföring av finansiella uppgifter till tredjeländer och internationella partner för de syften som anges i detta direktiv bör endast tillåtas på de villkor som fastställs i kapitel V i direktiv (EU) 2016/680 eller kapitel V i förordning (EU) 2016/679.
- (28) Kommissionen bör rapportera om genomförandet av detta direktiv tre år efter införlivandedatumet och därefter vart tredje år. I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning¹⁰ ska kommissionen också utföra en utvärdering av detta direktiv på grundval av den information som samlats in genom särskilda övervakningsarrangemang för att bedöma direktivets faktiska effekter och om det behövs eventuella ytterligare åtgärder.
- (29) Detta direktiv syftar till att säkerställa att det antas regler för att tillhandahålla unionsmedborgarna en högre säkerhetsnivå genom att förebygga och bekämpa brottslighet i enlighet med artikel 67 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Hoten från terrorism och brottslighet har en gränsöverskridande karaktär som påverkar hela EU och det krävs en unionsomfattande respons. Det är möjligt att brottslingar utnyttjar, och kommer att gynnas av, avsaknaden av en effektiv användning av uppgifter om bankkonton och finansiell information i en medlemsstat, vilket kan få följder i en annan medlemsstat. Eftersom målet för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

¹⁰ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning av den 13 april 2016 (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1).

i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

- (30) Rådets beslut 2000/642/RIF bör upphöra att gälla eftersom ämnesområdet regleras i andra unionsakter och beslutet inte behövs längre.
- (31) [I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Förenade kungariket och Irland meddelat att de önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.]
- (32) [I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Förenade kungariket och Irland inte i antagandet och tillämpningen av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Förenade kungariket och Irland.]
- (33) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (34) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001¹¹ [och avgav ett yttrande den ...¹²].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

- 1. I detta direktiv fastställs åtgärder för att underlätta de behöriga myndigheternas åtkomst till finansiell information och uppgifter om bankkonton för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra allvarliga brott. Det fastställs också åtgärder för att underlätta finansunderrättelseenheternas åtkomst till brottsbekämpningsrelaterade uppgifter och underlätta samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna.
- 2. Detta direktiv påverkar inte följande:
 - (a) Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 och tillhörande bestämmelser i medlemsstaternas nationella lagstiftning, inbegripet finansunderrättelseenheternas organisatoriska ställning enligt nationell lagstiftning.

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

¹² EUT C ...

- (b) De behöriga myndigheternas befogenheter att utbyta information med varandra eller att erhålla information från ansvariga enheter enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella lagstiftning.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

- (a) *centraliserade bankkontoregister*: centraliserade automatiserade mekanismer såsom centrala register eller centrala elektroniska dataåtervinningssystem som inrättats i enlighet med artikel 32a.1 i direktiv (EU) 2015/849.
- (b) *kontor för återvinning av tillgångar*: de nationella kontor som utsetts av medlemsstaterna i enlighet med artikel 8.1 i rådets beslut 2007/845/RIF för att göra det lättare att spåra och identifiera vinning och annan egendom som härrör från brott i syfte att denna eventuellt ska frysas, beslagtas eller förverkas, grundat på ett beslut som har utfärdats av en behörig rättslig myndighet.
- (c) *finansunderrättelseenhet*: ett organ som inrättats i varje medlemsstat i enlighet med artikel 32 i direktiv (EU) 2015/849.
- (d) *ansvariga enheter*: de enheter som avses i artikel 2 i direktiv (EU) 2015/849.
- (e) *finansiell information*: all slags information eller data som innehas av finansunderrättelseenheter för att förebygga, upptäcka och effektivt bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism eller all slags information eller data som innehas av offentliga myndigheter eller ansvariga enheter för dessa syften och som är tillgänglig för finansunderrättelseenheter utan vidtagande av tvångsåtgärder enligt nationell lagstiftning.
- (f) *brottbekämpningsrelaterad information*: all slags information eller data som innehas av behöriga myndigheter för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott eller all slags information eller data som innehas av offentliga myndigheter eller privata enheter för dessa syften och som är tillgänglig för behöriga myndigheter utan vidtagande av tvångsåtgärder enligt nationell lagstiftning.
- (g) *uppgifter om bankkonton*: följande uppgifter som finns i de centraliserade bankkontoregistren:
- (a) För kundkontoinnehavaren och samtliga personer som förmodas agera i kundens namn: namn, kompletterat med antingen de övriga identifieringsuppgifter som krävs för identifiering av kunden och kontroll av dennes identitet enligt de nationella bestämmelser varigenom artikel 13.1 a i direktiv (EU) 2015/849 införlivas eller ett unikt identifieringsnummer.
- (b) För kundkontoinnehavarens verkliga huvudman: namn, kompletterat med antingen de övriga identifieringsuppgifter som krävs för identifiering av den verkliga huvudmannen och kontroll av dennes identitet enligt de nationella bestämmelser varigenom artikel 13.1 a i direktiv (EU) 2015/849 införlivas eller ett unikt identifieringsnummer.
- (c) För bank- eller betalkontot: IBAN-nummer och datumet för kontots öppnande och avslutande.

- (d) För bankfacket: hyrestagarens namn, kompletterat med antingen de övriga identifieringsuppgifter som krävs för identifiering av kunden och den verkliga huvudmannen och kontroll av dennes identitet enligt de nationella bestämmelser varigenom artikel 13.1 i direktiv (EU) 2015/849 införlivas eller ett unikt identifieringsnummer och längden på hyresperioden.
- (h) *penningtvätt*: de handlingar som definieras i artikel 3 i direktiv (EU) 2018/XX¹³.
- (i) *associerade förbrott*: de brott som fastställs i artikel 2 i direktiv (EU) 2018/XX.
- (j) *finansiering av terrorism*: de handlingar som definieras i artikel 11 i direktiv (EU) 2017/541¹⁴.
- (k) *finansiell analys*: de operativa och strategiska analyser som utförs av finansunderrättelseenheterna när de fullgör sina uppgifter i enlighet med direktiv (EU) 2015/849.
- (l) *allvarliga brott*: de former av brottslighet som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794.

Artikel 3

Utseende av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat ska, bland de myndigheter som är behöriga att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott, utse de behöriga myndigheter som har befogenhet att få åtkomst till och söka i de nationella centraliserade bankkontoregister som inrättats av medlemsstaterna i enlighet med artikel 32a i direktiv (EU) 2015/849. De ska omfatta Europols nationella enheter och kontoren för återvinning av tillgångar.
2. Varje medlemsstat ska, bland de myndigheter som är behöriga att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott, utse de behöriga myndigheter som har befogenhet att begära och ta emot finansiell information eller finansiella analyser från finansunderrättelseenheten. De ska omfatta Europols nationella enheter.
3. Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen om de behöriga myndigheter som har utsetts i enlighet med punkterna 1 och 2 senast [6 månader från införlivandedatumet] och ska underrätta kommissionen om eventuella ändringar. Kommissionen ska offentliggöra underrättelserna och eventuella ändringar i *Europeiska unionens officiella tidning*.

¹³ Direktiv 2018/XX/EU om bekämpning av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser, EUT... .

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6).

Kapitel II

DE BEHÖRIGA MYNDIGHETERNAS ÅTKOMST TILL UPPGIFTER OM BANKKONTON

Artikel 4

De behöriga myndigheternas åtkomst till och sökningar i uppgifter om bankkonton

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med artikel 3.1 har befogenhet att få åtkomst till och direkt och omedelbart söka i uppgifter om bankkonton när det är nödvändigt för fullgörandet av deras uppgifter i syfte att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra allvarliga brott eller stödja en brottsutredning som rör ett allvarligt brott, inbegripet identifiering, spårning och frysning av tillgångar i samband med en sådan utredning.
2. De ytterligare uppgifter som medlemsstaterna kan bedöma som väsentliga och inkludera i de centraliserade bankkontoregistren i enlighet med artikel 32a.4 i direktiv 2018/XX/EU ska inte vara tillgängliga och sökbara för behöriga myndigheter i enlighet med detta direktiv.

Artikel 5

Villkor för de behöriga myndigheternas åtkomst och sökning

1. Att få åtkomst till och söka i uppgifter om bankkonton i enlighet med artikel 4 ska endast gälla personer inom varje behörig myndighet som särskilt har utsetts och bemyndigats att utföra dessa uppgifter i varje enskilt fall.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheternas åtkomst och sökningar stöds av tekniska och organisatoriska åtgärder varigenom uppgifternas säkerhet säkerställs.

Artikel 6

Övervakning av de behöriga myndigheternas åtkomst och sökning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de myndigheter som förvaltar de centraliserade bankkontoregistren för en logg över behöriga myndigheters all åtkomst till uppgifter om bankkonton. Loggarna ska särskilt omfatta följande uppgifter:
 - (a) Referensnummer för den nationella akten.
 - (b) Datum och tidpunkt för förfrågan eller sökningen.
 - (c) Den typ av uppgifter som används för att inleda förfrågan eller sökningen.
 - (d) Resultatet av förfrågan eller sökningen.
 - (e) Namnet på den myndighet som söker i registret.
 - (f) Identifierare för den tjänsteman som utförde förfrågan eller sökningen och för den tjänsteman som beställde förfrågan eller sökningen.

2. Loggarna ska kontrolleras regelbundet av dataskyddsombuden för de centraliserade bankkontoregistren och av den behöriga tillsynsmyndighet som inrättats i enlighet med artikel 41 i direktiv (EU) 2016/680.
3. De loggar som avses i punkt 1 ska endast användas för övervakning av dataskyddet, inbegripet för kontroll av om en begäran är tillåten och om uppgifter har behandlats på ett lagligt sätt samt för att säkerställa datasäkerhet. De ska på lämpligt sätt skyddas mot obehörig åtkomst och ska raderas fem år efter det att de skapats, såvida de inte behövs för övervakningsförfaranden som redan pågår.

Kapitel III

UTBYTE AV UPPGIFTER MELLAN BEHÖRIGA MYNDIGHETER OCH FINANSUNDERRÄTTELSEENHETER SAMT MELLAN FINANSUNDERRÄTTELSEENHETERNA

Artikel 7

Behöriga myndigheters begäranden om information av finansunderrättelseenheten

1. Med förbehåll för nationella rättssäkerhetsgarantier ska varje medlemsstat säkerställa att dess nationella finansunderrättelseenhet är skyldig att besvara en begäran om finansiell information eller finansiell analys från de behöriga myndigheter som har utsetts enligt artikel 3.2, om den finansiella informationen eller den finansiella analysen är nödvändig i varje enskilt fall för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra allvarliga brott.
2. Den finansiella information och den finansiella analys som mottas från finansunderrättelseenheten får behandlas av medlemsstatens behöriga myndigheter för de specifika ändamålen att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra allvarliga brott utöver de ändamål för vilka personuppgifter samlas in i enlighet med artikel 4.2 i direktiv (EU) 2016/680.

Artikel 8

Finansunderrättelseenheters begäranden om information av behöriga myndigheter

Med förbehåll för nationella rättssäkerhetsgarantier ska varje medlemsstat säkerställa att dess utsedda nationella behöriga myndigheter är skyldiga att besvara en begäran om brottsbekämpningsrelaterad information från en nationell finansunderrättelseenhet, om informationen i varje enskilt fall är nödvändig för att förebygga och bekämpa penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism.

Artikel 9

Informationsutbyte mellan olika medlemsstaters finansunderrättelseenheter

1. Varje medlemsstat ska säkerställa att dess finansunderrättelseenhet kan utbyta finansiell information eller finansiella analyser med unionens samtliga

finansunderrättelseenheter, om den finansiella informationen eller de finansiella analyserna är nödvändiga för att förebygga och bekämpa penningtvätt, associerade förbrott och finansiering av terrorism.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att om det begärs att en finansunderrättelseenhet i enlighet med punkt 1 ska utbyta finansiell information eller finansiella analyser, ska den göra detta snarast möjligt och under inga omständigheter senare än tre dagar efter det att begäran mottagits. I vederbörligen motiverade undantagsfall kan denna tidsfrist förlängas med högst tio dagar.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att, i brådskande undantagsfall och genom undantag från punkt 2, när det begärs att en finansunderrättelseenhet i enlighet med punkt 1 ska utbyta finansiell information eller finansiella analyser som enheten redan förfogar över och som har samband med särskilda utredningar om en handling eller gärning som klassas som ett allvarligt brott, ska finansunderrättelseenheten tillhandahålla denna information eller analys senast 24 timmar efter det att begäran mottagits.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att en begäran som utfärdas i enlighet med denna artikel och svaret ska översändas med hjälp av det särskilda säkra elektroniska kommunikationsnätverket FIU.net eller dess efterföljare. Nätverket ska säkerställa en säker kommunikation och ha kapacitet att ta fram en skriftlig post under förhållanden som gör det möjligt att fastställa äktheten. Om FIU.net drabbas av tekniska problem, ska den finansiella informationen eller analysen översändas på annat lämpligt sätt som säkerställer en hög datasäkerhetsnivå.

Kapitel IV

EUROPOL

Artikel 10

Europols åtkomst till uppgifter om bankkonton och informationsutbyte mellan Europol och finansunderrättelseenheterna

1. Varje medlemsstat ska säkerställa att dess nationella Europolenhet besvarar vederbörligen motiverade begäranden avseende uppgifter om bankkonton som gjorts av byrån för samarbete inom brottsbekämpning som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 (nedan kallad *Europol*) efter en bedömning från fall till fall inom ramen för sina befogenheter och för att fullgöra sina uppgifter.
2. Varje medlemsstat ska säkerställa att dess finansunderrättelseenhet besvarar vederbörligen motiverade begäranden avseende finansiell information och finansiella analyser som gjorts av Europol genom den nationella Europolenheten inom ramen för sina befogenheter och för att fullgöra sina uppgifter.
3. Informationsutbyte enligt punkterna 1 och 2 ska äga rum elektroniskt genom Siena och i enlighet med förordning (EU) 2016/794. Det språk som används för begäran och informationsutbytet ska vara det som gäller för Siena.

Artikel 11

Dataskyddskrav

1. Behandling av personuppgifter som rör bankkontouppgifter, finansiell information och finansiella analyser som avses i artikel 10.1 och 10.2 ska endast utföras av personer inom Europol som särskilt har utsetts och bemyndigats att utföra dessa uppgifter.
2. Europol ska informera det uppgiftsskyddsombud som utsetts i enlighet med artikel 41 i förordning (EU) 2016/794 om allt informationsutbyte i enlighet med artikel 10 i detta direktiv.

Kapitel V

YTTERLIGARE BESTÄMMELSER OM BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER

Artikel 12

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska endast tillämpas på utsedda behöriga myndigheter och finansunderrättelseenheter vid informationsutbyte enligt kapitel III och avseende utbyte av finansiell information och finansiella analyser där Europols nationella enheter involveras enligt kapitel IV.

Artikel 13

Behandling av känsliga uppgifter

1. Behandling av information som avslöjar en persons ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religion eller filosofiska övertygelse, fackföreningstillhörighet, hälsotillstånd, sexualliv eller sexuella läggning ska endast vara tillåten i den utsträckning det är strikt nödvändigt och relevant i ett särskilt fall.
2. Endast personer som uttryckligen bemyndigats kan få åtkomst till och behandla de uppgifter som avses i punkt 1 i enlighet med uppgiftsskyddsombudets anvisningar.

Artikel 14

Dokumentation över begäranden om information

Medlemsstaterna ska säkerställa att de begärande och svarande myndigheterna dokumenterar begäranden om information enligt detta direktiv. Denna dokumentation ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

- (a) Namn och kontaktuppgifter för den organisation och personalmedlem som begär informationen.
- (b) Referensuppgifter till det nationella ärende avseende vilket informationen begärs.
- (c) De begäranden som gjorts i enlighet med detta direktiv och verkställighetsåtgärder.

Dokumentationen ska bevaras under fem års tid och ska enbart användas för att kontrollera att behandlingen av personuppgifter är laglig. De berörda myndigheterna ska på begäran göra alla uppgifter tillgängliga för den nationella tillsynsmyndigheten.

Artikel 15

Begränsningar av den registrerades rättigheter

Medlemsstaterna ska anta lagstiftningsåtgärder som helt eller delvis begränsar den registrerades rätt att få åtkomst till personuppgifter som rör denne och som behandlas enligt detta direktiv för följande syften:

- (a) Göra det möjligt för finansunderrättelseenheten eller den behöriga nationella myndigheten att på ett korrekt sätt utföra sina uppgifter vid tillämpningen av detta direktiv.
- (b) Undvika att officiella eller rättsliga undersökningar, analyser, utredningar eller förfaranden hindras vid tillämpningen av detta direktiv och säkerställa att förebyggande, utredning och upptäckt av penningtvätt, finansiering av terrorism eller andra allvarliga brott inte äventyras.

Kapitel VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 16

Övervakning

1. Medlemsstaterna ska utvärdera hur effektiva deras system är vad gäller att bekämpa allvarliga brott genom att föra övergripande statistik.
2. Kommissionen ska senast [6 månader efter ikraftträdandet av detta direktiv] fastställa ett detaljerat program för övervakning av utfall, resultat och effekter av detta direktiv.

I övervakningsprogrammet ska det anges vilka metoder som kommer att användas för att samla in uppgifter och andra nödvändiga bevis och med vilka intervaller detta kommer att ske. Det ska närmare anges vilka åtgärder som ska vidtas av kommissionen respektive av medlemsstaterna när det gäller att samla in och analysera uppgifterna och de andra bevisen.

Medlemsstaterna ska förse kommissionen med de uppgifter och andra bevis som är nödvändiga för övervakningen.

3. Under alla omständigheter ska den statistik som avses i punkt 1 innehålla följande information:
 - (a) Antalet sökningar som genomförts av de utsedda behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 4.
 - (b) Uppgifter över antalet begäranden som utfärdats av varje myndighet som omfattas av detta direktiv, uppföljningen av dessa begäranden, antalet ärenden som utretts, antalet personer som åtalats, antalet personer som dömts för allvarliga brott, om sådana uppgifter är tillgängliga.

- (c) Uppgifter över hur lång tid det tar för en myndighet att besvara en begäran efter det att begäran mottagits.
 - (d) Om tillgängliga, uppgifter över kostnader för personal- eller it-resurser som har avsatts för inhemska och gränsöverskridande begäranden som omfattas av detta direktiv.
4. Medlemsstaterna ska organisera framtagning och insamling av statistik och årligen överlämna den statistik som avses i punkt 3 till kommissionen.

Artikel 17

Förhållande till andra instrument

1. Medlemsstaterna får fortsätta att sinsemellan tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller ordningar om informationsutbyte mellan behöriga myndigheter som gäller den dag då detta direktiv träder i kraft, förutsatt att dessa avtal eller ordningar är förenliga med detta direktiv.
2. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas eller unionens eventuella skyldigheter och åtaganden enligt bilaterala eller multilaterala avtal med tredjeländer.

Artikel 18

Utvärdering

1. Senast [Publikationsbyrå: lägg till datum: tre år efter dagen för införlivandet av detta direktiv] och därefter vart tredje år ska kommissionen utarbeta en rapport om tillämpningen av detta direktiv och överlämna den till Europaparlamentet och rådet. Rapporten ska offentliggöras.
2. Tidigast sex år efter dagen för införlivandet av detta direktiv ska kommissionen genomföra en utvärdering av detta direktiv och lägga fram en rapport om de huvudsakliga resultaten till Europaparlamentet och rådet. Utvärderingen ska genomföras enligt kommissionens riktlinjer om bättre lagstiftning. Rapporten ska också innehålla en utvärdering av hur de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna har följts.
3. Vid tillämpning av punkterna 1 och 2 ska medlemsstaterna förse kommissionen med den information som är nödvändig för att utarbeta rapporterna. Kommissionen ska ta hänsyn till den statistik som lämnats in av medlemsstaterna enligt artikel 16 och får begära ytterligare information från medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna.

Artikel 19

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den XYY [26 månader efter dagen för ikraftträdandet av direktiv (EU) (...)/2018: Publikationsbyrå: lägg till numret på det direktiv varigenom direktiv (EU) 2015/849 ändras]. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 20

Upphävande av beslut 2000/642/RIF

Beslut 2000/642/RIF ska upphöra att gälla med verkan från och med den [*dagen för införlivandet av detta direktiv*].

Artikel 21

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 22

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande